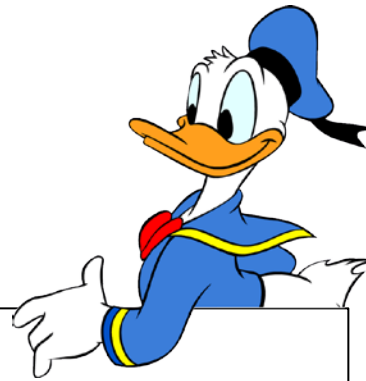

Η Β' ΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Η δεύτερη κλίση περιλαμβάνει ονόματα:

- αρσενικά και θηλυκά σε: **-ος** (π.χ. ὁ ἄνθρωπος, ἡ ὁδός)
- ουδέτερα σε: **-ον** (π.χ. τὸ δῶρον, τὸ μυστήριον)

Επίσης να ξέρεις ότι η β' κλίση περιλαμβάνει **ασυναίρετα**, **συνηρημένα** και **αττικόκλιτα** ουσιαστικά. Εμείς στο Γυμνάσιο θα ασχοληθούμε με τα **ασυναίρετα** δευτερόκλιτα ουσιαστικά. Απλά για να ξέρεις τα **συνηρημένα** ουσιαστικά λήγουν σε: **-ους, -ουν** (π.χ. ὁ ἔκπλους, ὁ πλοῦς, τὸ ὄστουν) ενώ τα **αττικόκλιτα** ουσιαστικά αρσενικά και θηλυκά σε: **-ως** και τα ουδέτερα σε: **-ων** (π.χ. ὁ λεώς (=ο λαός))

Βλέπε επίσης στη σχολική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (ΓΑΕ) σελ. 52-55 (ασυναίρετα).

Ασυναίρετα ουσιαστικά

Καταλήξεις ασυναίρετων της β' κλίσης

Ενικός	Αρσενικά Θηλυκά	Ουδέτερα
ον.	-ος	-ον
γεν.	-ου	-ου
δοτ.	-ω	-ω
αιτ.	-ον	-ον
κλ.	-ε	-ον
Πληθυντικός		
ον.	-οι	-α
γεν.	-ων	-ων
δοτ.	-οις	-οις
αιτ.	-ους	-α
κλ.	-οι	-α

Ας παρατηρήσουμε λοιπόν τα εξής:

- Τα **αρσενικά** και τα **θηλυκά** της β' κλίσης έχουν τις ίδιες καταλήξεις στον ενικό και στον πληθυντικό.
- Τα **ουδέτερα** σχηματίζουν στον ενικό και στον πληθυντικό τρεις πτώσεις όμοιες: την ονομαστική, την αιτιατική και την κλητική.

Παραδείγματα αρσενικών και θηλυκών Αρσενικά

	(οξύτονα)	(παροξύτονα)	(προπαροξύτονα)
ὁ	θε-ὸς	λόγ-ος	ἄνθρωπ-ος
τοῦ	θε-οῦ	λόγ-ου	ἄνθρώπ-ου
τῷ	θε-ῷ	λόγ-ω	ἄνθρώπ-ω
τὸν	θε-ὸν	λόγ-ον	ἄνθρωπ-ον
ῶ	θε-ἐ	λόγ-ε	ἄνθρωπ-ε
οἱ	θε-οἱ	λόγ-οι	ἄνθρωπ-οι
τῶν	θε-ῶν	λόγ-ων	ἄνθρώπ-ων
τοῖς	θε-οῖς	λόγ-οις	ἄνθρώπ-οις
τούς	θε-οὺς	λόγ-ους	ἄνθρώπ-ους
ῶ	θε-οὶ	λόγ-οι	ἄνθρωπ-οι

Θηλυκά

	(οξύτονα)	(παροξύτονα)	(προπαροξύτονα)
ἡ	ὀδ-ὸς	νήσ-ος	κάμηλ-ος
τῆς	ὀδ-οῦ	νήσ-ου	καμήλ-ου
τῇ	ὀδ-ῷ	νήσ-ω	καμήλ-ω
τὴν	ὀδ-ὸν	νήσ-ον	κάμηλ-ον
ῶ	ὀδ-ἐ	νήσ-ε	κάμηλ-ε
αἱ	ὀδ-οἱ	νήσ-οι	κάμηλ-οι
τῶν	ὀδ-ῶν	νήσ-ων	καμήλ-ων
ταῖς	ὀδ-οῖς	νήσ-οις	καμήλ-οις
τὰς	ὀδ-οὺς	νήσ-ους	καμήλ-ους
ῶ	ὀδ-οὶ	νήσ-οι	κάμηλ-οι

Προσέξατε κάτι στον τονισμό; Έτσι μπράβο...

Τα **οξύτονα**, λοιπόν, (αυτά που τονίζονται στη λήγουσα) και τα **παροξύτονα** (αυτά που τονίζονται στην παραλήγουσα) **διατηρούν τον τόνο τους** σε όλες τις πτώσεις στην ίδια συλλαβή,
π.χ. θεός, όδος, λόγος, νῆσος

ΕΝΩ τα **προπαροξύτονα** (αυτά που τονίζονται στην προπαραλήγουσα) **στη γενική και δοτική του ενικού και στη γενική, τη δοτική και την αιτιατική του πληθυντικού κατεβάζουν** τον τόνο στην παραλήγουσα (Θυμήσου: Όταν η λήγουσα είναι μακρά, δεν τονίζεται η παραλήγουσα).
π.χ. άνθρωπος, κάμηλος

Παραδείγματα ουδέτερων

	(οξύτονα)	(παροξύτονα)	(προπαροξύτονα)
τὸ	φυτ-ὸν	δῶρ-ον	μυστήρι-ον
τοῦ	φυτ-οῦ	δώρ-ου	μυστηρί-ου
τῷ	φυτ-ῷ	δώρ-ω	μυστηρί-ω
τὸ	φυτ-ὸν	δῶρ-ον	μυστήρι-ον
ῶ	φυτ-ὸν	δῶρ-ον	μυστήρι-ον
τὰ	φυτ-ά	δῶρ-α	μυστήρι-α
τῶν	φυτ-ῶν	δώρ-ων	μυστηρί-ων
τοῖς	φυτ-οῖς	δώρ-οις	μυστηρί-οις
τὰ	φυτ-ά	δῶρ-α	μυστήρι-α
ῶ	φυτ-ά	δῶρ-α	μυστήρι-α

Ας παρατηρήσουμε λοιπόν και πάλι:

- Η κατάληξη **-α** των ουδετέρων είναι **βραχύχρονη**.
- Τα **οξύτονα** (αυτά που τονίζονται στη λήγουσα) και τα **παροξύτονα** (αυτά που τονίζονται στην παραλήγουσα) **διατηρούν τον τόνο τους** σε όλες τις πτώσεις στην ίδια συλλαβή,
π.χ. φυτόν, δῶρον → φυτοῦ, δώρου
- Τα **προπαροξύτονα** (αυτά που τονίζονται στην προπαραλήγουσα) **στη γενική και δοτική του ενικού και πληθυντικού κατεβάζουν** τον τόνο στην παραλήγουσα
π.χ. μυστήριον → μυστηρίου

Ας δούμε ποια ουσιαστικά κλίνονται βάσει (=με βάση) των ουσιαστικών που διδαχτήκαμε...

Κατά το **θεός** κλίνονται: θυμός, λιμός, θυρωρός κ.α.

Κατά το **λόγος** κλίνονται: ἄθλος, βίος, κρίκος, στάμνος, τύμβος, πύργος, νᾶνος, φάρος, κύκλος, λίθος, ὕμνος, πάππος, λύκος, μάγος κ.α.

Κατά το **ἄνθρωπος** κλίνονται: μόλυβδος, κίνδυνος, σίδηρος, ἥλιος κ.α.

Κατά το **ὁδός** κλίνονται: ὁ λοιμός (=μολυσματική ασθένεια, πανούκλα), ὁ λιμός (=πείνα, σιτοδεία)

Κατά το **νῆσος** κλίνονται: ἄμμος, ἄρκτος, τάφος, Κάσος, Κύθνος, μύρτος, Πάρος, Νάξος, πλίνθος, ῥάβδος κ.α.

Κατά το **κάμηλος** κλίνονται: πάροδος, κάμινος, ἄμπελος κ.α.

Κατά το **φυτόν** κλίνονται: ῥὸν (=το αβγό) κ.α.

Κατά το **δῶρον** κλίνονται: ἄθλον, ἄντρον, κρίνον, λύτρον, πράσον, ξύλον, μύρον, μύρτον (=ο καρπός της μυρτιάς), ἄστρον, βάθρον, φύλλον, φῦλον κ.α.